

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Referuntur ac expenduntur Adversariorem argumenta, una cum responsionibus, & conclusione super ijsdem reflexivâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

§. II.

Referuntur ac expenduntur

Adversariorum argumenta, unâ cum
responsionibus, & conclusione su-
per iisdem reflexivâ.ARGUMENTVM I.
Adversariorum.

7. **E**X parte Cleri Gallicani licet 1. argumen-
tari. Regia potestas *immediatè* subsistit
ex Dei ordinatione, juxta illud Rom. 13. *Omnis*
anima potestatibus sublimioribus subdita sit: non
est enim potestas nisi à Deo, quæ autem sunt à Deo,
ordinata sunt; Itaque qui potestati resistit, Dei or-
ditioni resistit. Ad quam Dei ordinationem
utrique respiciebat Christus Matth. 22. præci-
piens: *Reddite, quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ*
sunt Dei, Deo. Eâdem ex ratione Petrus 1. *suæ Ep-*
istolæ cap. 2. jussit: *Obedite Regibus etiam dyfco-*
lis. Nequit ergo Pontifex Imperium Regibus
abrogare, maximè cum eum dyfcoli Prin-
cipes tolerandi sint in tantum, ut oporteat,
ipsis obedire.

Responsio.

8. **A**uthor Regalis Sacerdotij præf. §. 18. n. 2.
respondet. Isthæc universa verissima esse
ordinariè, ac pro casu, de quo loquuntur illi sa-
cri textus, ut nemo videlicet subditorum, ob-
tentu Republicæ malè administratæ, possit in
suos Principes insurgere, absurdissimum enim
videri, & plenum latrocinijs, singulis privato-
rum aut ignorantia, aut odio, aut cupiditate
correctis, arbitrium & Jus in suum Principem
committere, hoc enim remedium esse extre-
mis periculis reservatum, nec aliâ, quam Pon-
tificis Maximi manu applicandum, de quo
proinde textus citatos nihil loquit, & ideo
nihil probare, cum non possint magis pro-
bare, quam loquantur.

Objeccio.

9. **I**nstabit pars adversa, ut exprimat casus
ille extraordinarius, quo per sacras Scriptu-
ras liceat Summo Pontifici insurgere suâ au-
thoritate in sæculares Principes.

Responsio.

10. **H**oc sequentibus paragraphis ex Antiqui-
ac Novi Fœderis tabulis ostendetur, in
præsenti autem sufficiat demonstrare, sacros
textus ex adversa parte allegatos præsentis
questionis instituto haud officere, sed e contra
intentioni nostræ non parum deservire. Ex ijs
equidem Divinis oraculis firmum stat princi-
pium, quod Regia potestas subsistat ex Deo,
sitque constituta ex Dei ordinatione, atque
adeo autoritas illa sit *Juris Divini*. Athinc mi-
nimè infertur, Regiam potestatem tempora-
lis regiminis spherâ circumscriptam, licet ipso
Jure Divino sit constituta, non tam ex se *for-*
maliter, quam quoad sui morale exercitium atq; sub-
jectum in nullo etiam extraordinario casu sub-
jacere Apostolicæ Summi Pontificis autoritati.

Quinimò ex ipsomet illo ad Romanos deci-
mi terij capitis textu sacro dilucidè probatur,
cum ea, quæ sunt à Deo, ordinata sint, oport-
tere, in potestatibus Divinitus constitutis ser-
vari quandam ordinem ab ipso etiam Deo in-
stitutum. Neque verò iste ordo teneretur,
nisi inter ipsas Divinitus constitutas potesta-
tes servaretur subordinatio, si quæ per Deum
esset sancita. Et ideo, si potestatis Regiæ
quoad aliquem casum, esset quæpiam erga
Apostolicam Summi Pontificis autoritatem,
à Christo sancita subordinatio, huic non tan-
tùm refragaretur, sed suffragaretur ille Apo-
stolicus textus. Unde argumentationis ex hoc
petitæ vis prorsus evanescet, imò pro Apo-
stolicâ supra Reges potestate emphasico quodam
modo stabit, ubi ea potestatis temporalis erga
spiritualem Apostolicam autoritatem subor-
dinatio ex sacris Litteris inferius adducendis
demonstrabitur.

Cujusmodi proinde subordinationem vi-
detur Christus in præallegatâ ex Matth. 22. ca-
pite desumptâ sententiâ, insinuâsse dicendo;
Reddite Cæsari, quæ Cæsaris sunt, & quæ sunt Dei,
Deo. Per hoc enim Jurium Cæsari inexistentium
subordinatio quædam ad ea, quæ Dei
sunt, non obscurè innuitur; firmo sanè ar-
gumento, talem subordinationem ex Christi
jussu tenendam esse, ubi vicaria Christi autho-
ritas ab ipsomet, etiam quâ Deo constituta,
eam exigit in vi indefinitæ potestatis solvendi &
ligandi, quidquid est super terram, & in vi Pasto-
ralis muneris super omnes Christi oves protensi,
dum certè Reges Christiani nolent dici, se
esse alterius, quam Christi oves, neque præ-
sumunt, negare potestatis suæ Regiæ exerci-
tium esse super terram, indefinitæ adeo illi su-
per terram ligandi & solvendi Christi Vicaria po-
testati subiectum; veluti majori efficaciâ hæc
urgebimus inferius.

Quare ex præadducto 1. Petri 2. capite,
oportet quidem Regibus etiam dyfcolis obedire,
hoc tamen nemo dixerit, locum habere, nisi
quamdiu Regiâ pollent autoritate, neque ve-
rò ibi decernitur, nullum dari posse casum,
in quo per jus seu naturale, seu Divinum posi-
tium Reges exui possint suâ dignitate, erit-
que adeo casus iste postea examinandus, dum
interea jam palam est redditum; argumen-
tum ex præadductis sacris textibus formatum,
ad præsentis disquisitionis statum nihil habe-
re efficacitæ.

ARGUMENTVM II.
Adversariorum.

EX parte Cleri Gallicani licet 2. argumen-
tari ex Novella 6. init. de Novella 73. §. 1. Im-
peratoria potestas est *immediatè* à Deo collata.
Ergo à Pontifice aut restringi, aut adimi non
valet.

Responsio.

Author præcitati Regalis Sacerdotij dicto §.
18. n. 14. optimè respondet. Quidquid sit
de hoc, an Regia, & Imperatoria potestas sit in-
stitutâ seu Divinâ, seu humanâ autoritate, illud
certum videri, quod à Deo non *immediatè* con-
feratur.

rum. Cum enim sit merè temporalis, nec ad actum dirigatur, cujus Respublica non sit capax, imò hæc potestas penes Communitatem aliquando fuerit, atque ab hac translata in Principem. Ideo quando Imperatores dicunt, se à Deo accepisse Imperium, oportet, hoc in eo sensu accipere, quòd ex speciali Dei providentiâ & gratiâ sint potiti Imperio, non verò, quòd eorum potestas nequeat ab alio, quàm à Deo *immediatè* conferri, qualis est Pontificia autoritas, quæ sicut penes nullam Communitatem esse potest, ita à Deo *immediatè* confertur, præcedente electione humana, non tanquam hujus potestatis causâ, sed tanquam conditione, sine qua Deus illam non conferret.

Objectio.

16. **I**Nstabit pars adversa, rectè equidem discerni inter Regiam seu Imperatoriam potestatem in se *formaliter* spectatam, & inter eandem *subjectivè* consideratam, id est, quâ applicabilem certæ individue personæ. Sed desiderari, ut clariùs exponatur fundamentum illud, in vi cujus sub consideratione priori Regia potestas dicitur quidem esse *Juris Divini naturalis*, sicuti econtra Pontificia Christi Vicaria, autoritas est *Juris Divini supernaturalis* per Christum fundati & sanciti. Attamen sub posteriori consideratione inter Regiam ac Pontificiam potestatem intervenire eam differentiam, ut hujus, non illius collatio sit *Juris Divini*.

Responsio.

17. **H**ujus igitur differentie ratio in hunc modum exhibetur. Nempe quia Christus Oecumenicam erga universas oves suas, Pastoralis officij autoritatem contulit Petro, cum ordine ad Ecclesiâ ab inferi portis nunquam superandæ statum perpetuum, sequitur, hæc Christi ordinatione potestatis Pontificiæ ad certam individuum personam applicabilitatem ipso *jure Divino* determinatam esse ex *successione Petri*. In cujus proinde successione designatione intervenit quidem humana electio, sed hæc præsuppositâ, per ipsissimum illud jus Divinum, autoritatis Pontificiæ pro perpetuo Ecclesiæ statu determinativum, confertur legitimo Petri successori ipsissima ea Christi Vicaria autoritas, quam Christus Oecumenico Pastoralis muneri ad finem mundi usque annexam sancivit.

18. **S**ecus res se habet in Imperatoriâ & Regiâ potestate *subjectivè* spectatâ, & quâ ad certam individuum personam applicabili. Quemadmodum enim ea potestas sub primævo suo statu per ipsummet *jus naturale* fuerat in populo, poteratque adeò hæc suprema regiminis temporalis autoritas reservari Communitati, juxta modum ab eadem designandum. Sic ubi translata est in unum regiminis politici Caput, sub electionis cujuspiam normâ, seu hereditariæ successione, *Jure* determinandum, redditur jam consequens, ejusdem potestatis Regiæ, seu Imperatoris collationem non esse *Juris Divini*, sed *humani* duntaxat. Sicuti ergo ista Regiæ autoritatis collatio est *Juris humani*, sic me-

ritò dicenda est, subesse *Juri Divino* tum *naturali*, tum *supernaturali*, debereque adeò sui moderationem accipere non ex naturalis duntaxat, sed fidei quoque supernaturalis luminis directione. Est verò Summus Pontifex nihil potestatis habeat super *Jure Divino*, seu *naturali*, seu *supernaturali*, ejusdem tamen quâ Oecumenici Pastoris autoritas protenditur super ovium sibi commissarum actionibus externis præcipuè, quâ dirigendis in viam salutis æternæ, sicque adeò quâ moderandis secundum exigentiam luminis fidei. Et quia ipsum etiam naturale super nos signatum lumen, est elevatum & condecoratum supernaturali fidei lumine, ita ut illud perpetuum cum isto debeat in sui exercitio habere conformitatem, redditur hinc ulterius consequens, debere potestatem quoque Regiam luminis naturalis spherâ circumscriptam, tum quoad *subjectivam sui applicabilitatem*, tum quoad *sui debitum exercitium* subordinari supernaturali fidei luminis, cujus directio concedita est Oecumenico Ecclesiæ Pastori.

19. **E**x quâ adeò Regiæ potestatis, luminis, cui innuitur, naturalis ad fidei lumen subordinatione, cujus directio Pastoralis Ecclesiæ muneri incumbit, meritò jam disquiritur; *An pro casu aliquo extraordinario Ecclesiæ sanctæ publicum bonum, secundum ipsammet fidei Divinae exigentiam, obstringere valeat Apostolicam Oecumenici Pastoris autoritatem ad providendum, ne Rex Ecclesiæ Dei subjectus, Regiâ suâ autoritate præsumat perturbare, & invertere sanctæ Ecclesiæ unitatem & tranquillitatem?* Hoc ubi fecerit Summus Pontifex, nihil faciet adversus Regiam potestatem in se *formaliter* spectatam, quatenus est *Juris Divini*, sed quâ *subjectivè* consideratam, ut sic *Juri humano* subjectam, tum quoad applicationem sui ad certum subjectum, tum quoad sui exercitium, quâ in viam salutis æternæ seu ipsius Regis, seu Fidelium præcipuè universorum dirigibile, tum quoad amotionem scandalorum, & publicorum Ecclesiæ sanctæ imminutum præjudiciorum: prout hæc suaviori quâpiam methodo Author *Inextinctæ Concilij Tridentini Veritatis in finali præsentis articuli corollario* referendus explicat, demonstrabiturque efficaciter ex sacris Litteris in *subsequentibus*, dum interea manifestum jam redditur, ex tali supra Reges autoritatis Pontificiæ præeminentiâ, nequidquam à Summis Pontificibus arrogari potestatis super *Jure Divino formaliter* in se spectato, sed super ejusdem vel subjecto, vel exercitio, Ecclesiæ clavibus indubiè subjacente in Rege, qui audire vult Ovis Christi, agnoscatque indefinitam Christi Vicariam erga id, quod est *super terram, ligandi ac solvendi potestatem*. Sicque adeò observato tali discrimine, ex integro evanescit partis adversæ *superius* deductum argumentum.

ARGUMENTUM III.

Adversariorum.

20. **E**x parte Cleri Gallicani licet 3. argumentari. Duæ sunt in terris de mundo ritè gubernando potestates Divinitus constitutæ. Una est *spiritualis & Ecclesiastica*, concessa Petro

tro, ejusque successoribus Christi Vicarijs, ipsiusque Ecclesie; protendens se ad regimen rerum spiritualium, & ad aeternam salutem pertinentium. Altera est *temporalis & politica*, Regibus, & Imperatoribus competens super Civilium & temporalium causarum regimine & moderatione. Quae utraque potestas, sicuti utrinque est Juris Divini, sic quaelibet earum habet suos à Deo circumscriptos limites, neque fas est, unam committeri alteri, sed oportet, utramque suam sphaeram esse contentam, eò vel maximè, quòd potestatum ejusmodi confusio fieri nequeat absque discordijs, Principumque indignatione, Reique publicae gravissimo detrimento hinc secuturo.

Responsio.

22. **A**uctor Regalis Sacerdotij convenienter respondet cit. §. 18. n. 3. multa esse, quae instar hellebori, raro usurpata sint medicinae, lethalia futura, si crebro usurparentur: talem esse potestatem, quae Summis Pontificibus in Reges & Principes conceditur, haec namque si ordinaria esset, nocitram potius, quam Ecclesiae profuturam: & ideo locum non habere, nisi premente necessitate cum Religionis bono: tunc enim temporalem potestatem ex natura sua submitti Ecclesiae, cum temporalia sint propter spiritualia. Et hoc ad pacem Reipublicae, non ad dissidium pertinere, turbata siquidem Religione, etiam Regna turbari, & ideo quidquid tuenda Religioni, tuendis etiam Imperijs servire: expedireque, immensae Regum potentiae terminum aliquem figi, ut non excurrat, acasque fidei transcendat, quod fieret, si extra omnem metum, & iudicem essent, cupiditate regnandi Religionem vincente.

Obiectio.

23. **I**nstabit pars adversa, ut sibi probetur effectum illud, quo dictum erat, *premente necessitate, cum Religionis bono, Summis Pontificibus competere potestatem auctoritativam super Regibus & Principibus*. Si enim temporalis potestas in aliquo casu ex natura sua subijciatur auctoritati Ecclesiae, quomodo huic subiectioni locus non fuisset in statu purae etiam naturae, in quo tamen nulla strictè Ecclesiae, Regiae saltè auctoritati supereminens extitisset potestas, utpote ex natura sua super fidei lumine fundata? Num ex natura rei, vel potius ex elevatione gratiae provenit, quòd temporalia sint propter spiritualia, non naturali duntaxat lumini, cujus sphaeram ambit suprema Regia potestas, sed supernaturali etiam fidei lumini, Ecclesiae potestatis fundamento proportionata? Quòd si utraque, seu naturalis, seu supernaturalis luminis, eique proportionata gubernativa potestas non commiseretur, quomodo pax Reipublicae in causis temporalibus turbaretur; dum, ubi eam contingeret, turbari in causis Religionis, Regibus etiam dyscolis, sicque à vera Religione efficienibus, intrà suae Regiae potestatis sphaeram esset adhuc obtemperandum? An non

ergo, si utrique illi potestati relinquerentur impermixti sui limites, politica praecipue pax & tranquillitas maneret integra & illaesa, quamdiu huic se non immisceret potestas Ecclesiastica? Numquid igitur rationes istae suadere videntur, duas illas potestates suam utrinque sphaeram circumscriptas, ita debere esse impermixtas, ut neutri congruat, se ingerere in causis ad alteram pertinentibus?

Responsio.

24. **U**t argumentum ex parte adversa superius adductum solidè refutetur, singulariter inspiciendum est, cujus censura digna sit lententia illa, quae politicam & Ecclesiasticam auctoritatem contendit, se habere ad invicem, seu duas disparatas potestates, ostendendumque proinde erit, hasce non tam ex natura rei, quam ex supernaturalis elevationis jure Divino, ita inter se comparari, ut politica potestas non eundem in se formaliter spectata, sed quoad sui, seu applicabilitatem, seu exercitium quae in finem supernaturalem elevabile, debeat subordina i potestati Ecclesiae. Quod equidem in conclusionibus inferius sanctiendis, per sacrae Scripturae fundamenta speramus efficaciter evincendum: interea quantum argumento in contrarium adducto solide dissolvendo, est necessarium, id sequenti ratione praestabimus.

25. Conferendo igitur lumen naturae cum supernaturali fidei lumine, certum est, lumen intelligentiae creatae naturaliter inditum cum suis moralibus principijs, cuius rationis capaci perspicuis, ita esse immutabile, ut per altius fidei lumen in se ipso formaliter spectato, nequeat ulli subjacere mutationi. Quo tamen minimè obstante, fidei luminis superior est auctoritas, non protendens se supra illud, quod est formale in lumine naturali, sed quod in hoc est merè materiale. Etenim verissimum est, verum naturali lumini commensuratum, non posse veritati, per fidei lumen revelatae ullatenus esse contrarium, ubi tamen contingeret, quempiam fidei articulum videri dissentaneum alicui principio, secundum naturae lumen conspicuo, neutiquam ex hoc esset fidei veritas determinanda, & explicanda, sed ad hujus mensuram prorsus infallibilem, esset definienda, principij lumine naturae noti intelligentia.

26. Pari proinde ratione Regia ipso natura lumine constituta potestas, se habet erga Ecclesiasticam, lumini fidei superstructam auctoritatem. Quae utraque proinde potestas indubitanter est Juris Divini, nec potest suprema Ecclesiae auctoritas illam formaliter spectatam immutare, restringere, vel etiam ex parte duntaxat destruere. Ubi tamen contingeret, potestatis Regiae exercitium exorbitare extra luminis naturalis sphaeram, progrediendo, ad decernendum aliquid aequitati naturali dissentaneum, an nefas erit, quòd Ecclesiastica suprema potestas se reflectendo super ejusmodi iniquitate, lumini etiam naturali repugnante, eam auctoritative reprobet? Ex quo namque humana natura jam non subsistit in puris naturalibus, sed etiam quoad lineam moralitatis

B

est

Auctoritas
Cathedrae
Apostolicae
GVI
B.

est elevata ad *statum supernaturalem*, impossibile est, ullam jam dari iniquitatem, naturali lumini adversantem, quin etiam pugnet cum honestate supernaturalis ordinis. An ergo Summus Pontifex super hanc se reflectendo, Vicariæ Christi autoritatis ad universas ejusdem Domini nostri oves se extendentis, indefinitæque erga omne *moralis consistens super terram*, ligandi & solvendi potestatis gladium stringere cohiberetur, adversus illam *iuri naturali*, & consequenter *Divino*, supernaturalis quoque *moralitatis* iuri repugnantem nequitiam?

27. Leges Imperatoris olim firmabant validam, etiam malâ fide peractam præscriptionem. Quod ubi Pontifices agnoscebant, non cum naturali duntaxat *honestate*, sed cum *supernaturalis quoque moralitatis* rectitudine pugnare, ex autoritate Christi Vicariâ improbant tanquam iniquum. Nec, quia nulla est excogitabilis iniquitas, iuri naturali repugnans, quin *supernaturalis* quoque *honestatis* rectitudini adverletur, poterat malâ fidei præscriptio damnari, quâ æquitati *supernaturalis* moralitatis contraria, quin abolenda decerneretur sub *moralitate*, quâ præciso etiam lumini naturali *adversante*, cum ceteroqui hæc subsistente, semper adhuc locus esset difformitati adversus supernaturalis luminis moralitatem, utpote infallibiliter connexam cum illâ, postquam homo cum totâ moralitatis sibi congenitæ, luminisque naturaliter inditi sphaerâ suâ, est elevatus ad statum *supernaturalem*.

28. Concurrent quandoque circa eandem materiam politica, & Ecclesiastica potestas, veluti contingit in iuramento, quâ contractuum Civilium confirmatorio. In hoc enim considerare licet non Religionis duntaxat *supernaturale* vinculum, sed lumini quoque naturali commensuratam, & contrahenti quaesitam specialem firmitatem ex Jurejurando, secundum *lineam moralitatis*, parè etiam *naturalis*, obortam. Quandoquidem igitur Jura Civilia olim decreverint, Jusjurandum ex metu in metu esse invalidum, sacri autem Canones è contrario vinculum Religionis inde obortum validum, sed autoritate Ecclesiæ rescindendum sanxerint; An dicere fas est, non attentâ ejusmodi Canonice sanctione, posse intrâ *lineam moralitatis naturalis*, defendi illius iurijurandi invaliditatem, utpote stabilitam ab Imperatoriâ *supremâ politica* autoritate? Hoc si quisquam tueri vellet, profectò fateri deberet, dari honestatem quampiam naturalis ordinis, quæ supernaturalis moralitatis honestati esset contraria, quod tam impossibile est, quam indubitanter verum est, verum naturalis ordinis, pugnare haud posse cum vero supernaturalis ordinis: neque tamen veritas supernaturalis ex naturalis ordinis veritate, sed hæc vicissim ex illâ est dijudicanda.

29. Contingere rursus potest, quòd Imperator in Jura S. Ecclesiæ involans, vel adversus supremam Ecclesiasticam autoritatem inturgens, Ecclesiasticæ potestatis gladio coerceatur à Summo Pontifice: indeque Imperator hostili etiam exercitu contra eam agat. Quis

jam Catholicorum bellum ejusmodi autoritate Imperatoriâ indictum Summo Pontifici, justum probare posset? Quis econtra Catholicorum, usum armaturæ Ecclesiasticæ, per censuras à Summo Pontifice armaturæ Imperatoris oppositum, in eo casu ausit dicere iniquum? Quo tamen haud attento, si Imperator pergeret in suâ pertinaci adversus autoritatem Pontificiam impugnatione, an nefas foret, hanc adversus Imperatorem insurgere? Profectò quisquis Jura Coronæ suæ Regiæ invaderet, adversus hunc Rex Christianissimus justum decerneret bellum, juridicam quoque ferendo sententiam adversus Coronæ suæ hostem, æque Regiæ licet, supremæque adeò potestate præfulgentem. Quo igitur jure autoritatem in supremum etiam, autoritate sibi coequallem Regem, sibi assumeret Rex Christianissimus? Non alio sanè titulo, nisi ex illo per naturale lumen constituto principio, quòd quisque supremus Rex habeat autoritatem, procedendi & *Judicialiter* & *militaliter* adversus manifestum perturbatorem Coronæ suæ Regiæ.

Quòd si ergo ista potestas Regia prævalere possit erga alterum, supremum licet, sibi que coequallem Regem: quomodò vir verè Catholicus negare jam audeat, supremæ quoque Ecclesiasticæ autoritati inesse potestatem tum *viâ Judicialiâ*, tum *executoriâ* per spiritualia censurarum arma procedendi adversus quemcumque Regem, Majestatis Pontificiæ perturbatorem. At verò, ubi Rex in bello ejusmodi victor existeret, meritò adversus illum, Regiorum ipsius Jurium perturbatorem Regem, à se devictum, prætereunde posset facultatem *Judicialiter* etiam procedendi, sicque eum delituendi Jure sui Regni, ipsumque adeò deponendi non in *viâ Facti* duntaxat, sed etiam in *viâ Juris*. Quidni ergo par, aut major asserenda sit potestas in Summo Pontifice, ad deponendum Regem Majestatis Pontificiæ turbatorem ac invasorem?

Replicabit fortassis nonnemo, quidni ergo Rex illâ suâ supremâ autoritate æque uti possit etiam adversus Summum Pontificem, Jurium suorum Regiorum perturbatorem, si ipsum Jus naturæ, cuique supremo Regi talem concederet, *Judicialiter* & *militaliter* procedendi autoritatem contra quemcumque Coronæ suæ Regiæ invasorem iniquum?

Verum ad hoc responso in promptu est, quòd, sicuti lumen naturale cum totâ moralitatis sibi proportionatæ sphaerâ, est elevatum ad statum *supernaturalem*, sic Regia suprema Majestas, quoad omnimodam *moralitatis* lumini naturali commensuratæ sphaeram, sit in vi *supernaturalis* totam *moralitatis naturalis* *lineam* complectentis elevationis, jam subordinata supremæ Ecclesiasticæ potestati. Quemadmodum igitur cum hac ad statum *supernaturalem* universæ moralitatis naturalis elevatione, haud subsistit, quòd lumen naturale possit sibi arrogare officium quasi Judicis, super fidei lumine *supernaturali*, sic neque Politica Regia Majestas, naturalis luminis sphaerâ circumscripta, superexendere se unquam potest super Ecclesiasticam potestatem, præcipue fa-

premam, altiori fidei lumini superstructam: nec adeo Rex, seu Imperator sibi arrogare unquam potest vel iudicium, vel bellum adversus Somnum Pontificem, ex Vicariâ Christi autoritate, supremaque adeo Ecclesiasticâ potestate procedentem, ad Regis Pontificiæ Majestatis infensi hostis depositionem. Cujusmodi proinde Theologorum argumentorum solidum ex sacris Litteris fundamentum inferius deducetur.

ARGUMENTUM IV.
Adversariorum.

33. **E**X parte Cleri Gallicani licet 4. argumentari. Papa est Vicarius Christi, non quâ Dei, sed quâ hominis & Capitis Ecclesiæ. At Christus ut homo nullam habuit in Regna & Principatus, ac temporalia Jurisdictionem: ipsemet Ioannis 18. contestante: *Regnum meum non est de hoc mundo. Et Lucæ 12. O homo, quis me constituit iudicem, aut divisorem inter vos?* Quis ergo majorem Papæ, quàm Christo super causis civilibus ac temporalibus tribuat Jurisdictionem?

Responsio.

34. **A**uthor prælati Regalis Sacerdotij cit. §. 18. n. 5. respondet, constantem Divi Thomæ, Principis Theologorum esse sententiam, quod Christo Domino quâ homini utraque dignitas, Regia videlicet & Sacerdotalis fuerit communicata, uti expressè habetur in ejusdem S. Doctoris lib. 1. de Regim. Princ. cap. 12. ac seq. & 3. par. q. 59. art. 4. *Manifestum est, inquit, Christo quâ homini esse potestatem judicariam ex Regiâ consequentem, quoad omnes res humanas: cuiusmodi enim committitur principale, committitur & accessorium, omnes autem res humane ordinantur in finem beatitudinis, quæ est salus æterna, ad quam omnes homines admittuntur, vel etiam repellantur iudicio Christi, ut patet Matth. 25. Ad stipulatur sacra quoque Scriptura, Christo Matth. ult. asseverante: *Data est mihi omnis potestas in celo & in terrâ. Unde & Paulum ad Hebræos ait, Christum esse institutum hæredem Universorum. Et Apocalyp. 1. Christus dicitur Rex Regum, & Dominus Dominantium.**

Hoc igitur Jus Regium, Christi Humanitati in vi Hypostaticæ cum Divinitate unionis communicatum, Christus equidem, qui venerat in formâ servi ad penitentiam & humilitatis exemplum nobis præstandum, noluit ordinari exercere, quanquam sui in temporalia Domini Jurisdictionis supremae actus aliquos exhibuerit, mulierem adulterij convictam, contra legis præscriptum Ioan. 8. absolvendo: ficalneam, quæ in alterius bonis & patrimonio erat, Matth. 21. arefaciendo, & moneſque in gregem porcorum, qui ad alios pertinebant, Matth. 21. immittendo, & præcipientes in aquam agendo. Cujusmodi adeo erga aliorum dominia supereminens in Christo potestas, licet non fuerit communicata Ecclesiæ, atamen huic negari non debet aliquis saltem communicatio illius Christi Hu-

manitati collatæ potestatis, in quantum temporalium rerum dispositio Ecclesiæ gubernandæ, consummandæque redemptioni, erat necessaria, Divo Thomâ ubi supra asseverante, cuiusmodi committitur principale, committitur etiam accessorium.

Objectio.

35. **I**nstabit pars adversa, ut ostendatur, quod Christi Humanitas de regno sibi ex vi unionis Hypostaticæ super rebus quoque temporalibus competente, aliquam fecerit participationem suo in teris Vicario Petro, ejusque successoribus.

Responsio.

36. **E**X ipsamet Christi verborum proprietate evincitur, Dominum nostrum asseverando: *Regnum meum non est de hoc mundo; eo ipso asseruisse sibi regnum aliquod, hoc autem noscitur esse duplex, alterum spirituale est Ecclesia, cui Petrum jam tunc destinaverat præficiendum, quâ sui Vicarium, cum indefinita ligandi & solvendi super terram autoritate, cumque perpetuitate successione ad finem usque mundi duraturâ. Alterum verò Christi regnum erat temporale, quod juxta præcitatum S. Thomæ lib. 1. de regimine Princ. cap. 12. sententiam, protendebatur supra totum mundum, saltem quoad jus & potestatem, ita ut posset Reges quoslibet è Regno deponere, aliosque creare, licet hæc potestate non sit usus. Utrorūvis ergo duorum istorum Regnorum, si attendatur origo, ex ipsâ Christi sententiâ dicendum est, neutrum esse de hoc mundo, quia ambo radicantur in Unione Hypostaticâ, quæ minimè est de hoc mundo. Esti verò fateamur, posterioris illius regni, Christo quâ homini erga totum etiam mundum competentis communicationem, non esse factam Ecclesiæ: eo ipso tamen, quod Ecclesiæ sit à Christo potestas super quodcumque morale in terris ad regnum cælorum ordinabile, oportet, hoc spirituale regnum indirectè saltem protendi super temporalia, quæ in regnum cælorum ordinabilia; uti ex sacrarum Litterarum fundamentis infra adducendis, efficacius demonstrabitur.*

CONCLUSIO.

37. **N**on absque maximo Regiæ, characteris Christiano insignitæ potestatis dedecore, detruditur Princeps Christianus ad Regis, quasi Ethnici statum, si negetur esse subordinata Christi Vicariæ, Romani Pontificis autoritati Oecumenicæ.

Explicatur. Quisquis enim negaret, Regiam in Principe Christiano potestatem, ex vi characteris in Baptismate Divinitus infusi, non elevari ad statum quempiam sublimiorem, ac fuisset in pure nature statu, profectò Regem Christianum eo collocaret loco, ac si autoritatis suæ Majestas non altiùs esset attollenda, quàm politicæ potestatis, secundum

lumen naturæ circumscriptæ, sphaera permissa. Ejusmodi verò luminis naturalis limitibus circumscripta, politicæ potestatis supremæ etiam Majestas, secundum integram sphaeram suam est in Rege Ethnico. Ergo quisquis negat, Regem Christianum, ex vi characteris in sacro baptisate Divinitus inditi, non tantum quoad suam personam, sed quoad Regiam quoque potestatem in sublimiori jam statu, etiam quæ Regem esse constitutum, is profecto Regem ejusmodi cum sua potestatis supremæ Majestate detradit ad subsellia Regum Ethnicorum.

38. Quo præsupposito, disquirere placeat ex illo, qui Christianissimi Regis Majestatem conaretur ita deprimere; quò iure hic Christianissimus Rex processerit adversus Regni sui hereticos? Neque enim credere fas est, processum fuisse adversus illos, quæ Regni sui politici solummodo, sed etiam quæ Ecclesiæ Sanctæ periculosæ, atque ad hujus debitam obedientiam compellendos? Tantum profecto potestatis ipsi haud fuisset ex Regiæ potestatis sphaerâ, quæ præcisè luminis naturalis limitibus circumscriptâ, sed quæ sublimatâ ex characteris Christiani elevatione, per quam ipsius Regiæ quoque potestas recipit talem respectu Ecclesiæ, episcopi Oecumenici Pastoris subordinationem, in vi cuius esset constitutus Christi Vicariæ autoritatis instrumentum, ad publicum Ecclesiæ sanctæ Bonum, in suo præcipuè Regno, æternæque salutis in suis characteris Christiano æque insignitis subditis commodum, pro viribus promovendum. Quæ proinde ad Oecumenicam Ecclesiæ Sanctæ autoritatem, Regiæ in Christiano Principe potestatis subordinatione, ampliat autoritatis Politicæ sphaeram, luminis naturalis limitibus cæteroqui circumscriptam elevando, & condecorando eandem excellentiâ singulari, se protendentem ad eam etiam, quæ fidei luminis sphaerâ continentur. In quâ proinde Regiæ intra lineam naturalem supremâ, ad Oecumenicam Ecclesiasticam, in lineâ supernaturalis luminis summam potestatem, subordinatione ex sacris Litteris comprobandâ, toti quanti nos impendimus, ex ipsissimis etiam illis sacre Scripturæ textibus, qui ex parte Cleri Gallicani opponerentur, initium facturi.

PROBATIO I.

IN quâ fit retorsio primi adversariorum argumenti ex Rom. 13. Matth. 22. & Petri 2. oppositi, & supra n. 7. adducti.

39. Etenim Apostolus cit. 13. ad Rom. capite jubendo, ut omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit; sub hisce verbis talem facit potestatem a Deo ordinarum in sublimitatis inæquali gradu comparationem, ut potius necessum sit, unam alteri subordinari, ut sic ordinatè procedant potestates, à Deo constitutæ, quatenus scilicet sublimiori semper, oporteat, subiectam esse potestatem, quæ non tantæ est eminentiæ. At verò quemadmodum fidei lumen, cui superstructa est autoritas Ecclesiastica, est sublimius naturali lumine, ad cujus

sphaeram mensuranda est Politicæ Regiæ potestas, sic oportet, illam esse hæc sublimiorem. Quia ergo ex præadducto Apostolico texto, oportet, ut omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, consequens omnino est, Regiam potestatem debere subditam esse Oecumenicæ Ecclesiasticæ autoritati.

Atque hanc subordinationem haud obscure insinuavit Christus Matth. 22. præcipiens: *Reddite Cæsari, quæ sunt Cæsaris, & quæ sunt Dei Deo.* Sicut enim hoc Jus Cæsareæ Majestatis, ex vi cuius, ipsi reddendus erat census, totam energiam suam obtinebat ex Jure Divino, in vi cuius Deo reddere oportet, quæ Dei sunt; sic illa Divini Juris cum Jure Cæsari competente, Christi verbis facta combinatio, Cæsari licet supremi Juris indubitatum præferret subordinationem erga Jus Divinum. At licet hic sermo fuerit de iure inexistente Cæsari, Ecclesiæ Christi minimè subiecto, ea tamen verba Christus Dominus protulit, cum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum; in quo adeo oportet, ut, quod debetur Regibus ac Imperatoribus, ipsis reddatur in vi altioris Juris, nempe Divini, cui Cæsareæ ac Regiæ Majestatis ius est subordinatum. Quemadmodum autem Christus ea verba pronuntiando, indubiè cogitabat de Oecumenicâ in Petro, ejusque Successoribus fundandâ Ecclesiæ autoritate, hæc enim de causâ Christus Cæsareo iure minimè obstrictus Matth. 17. jubebat; *pro se ac Petro eundem tributi loco dare staterem: na Cæsareæ Majestatis ius combinando cum Jure Divinæ Majestatis, seu fundamento, cui illud subordinatum & subiectum existeret, idem Christus uno mentis obtutu, etiam quæ homo universa complectens, reflexionem utique faciebat ad suam in terris Vicariam potestatem Apostolicam, à se in Ecclesiâ instituentem, quam quisquis (nemine, ne Rege quidem excepto) esset auditurus; Deum audiret, atque adeo sub illis verbis: *Reddite Deo, quæ Dei sunt,* Dominus noster Regiam quoque potestatem, in Principibus Christianis destinavit subordinatam Divino, Vicariæ Christi autoritati annexo iuri. In vi cuiusmodi adeo, Regiæ Majestatis, ad sublimiorem Vicariæ Christi potestatis iure Divino sancitam autoritatem, subordinationis, inferioris ostendetur, quantum hæc prævalere possit adversus Christianos Reges dyabólicos exauthorandos, ut ex tunc in ipso etiam Dei, & conscientie foro non amplius reputandi sint inter veros Reges, quibus Petrus 1. sua Epistola cap. 2. iussit obtemperandum.*

PROBATIO II.

IN quâ fit retorsio secundæ argumenti Petri ex eo, quòd Regiæ potestas sit Juris Divini.

Etenim hæc Regiæ potestatis, quòd in se formaliter sit iuris Divini, prærogativâ spontè admittâ, solennis mox emergit questio; *An in q̄s, quæ Juris Divini sunt, non possit esse substratum quoddam materiale, ex humano seu iure, seu morali hominis operatione dependens, quo sublatò, per consequentiam ac indirectè, non eadem fore*

formaliter, sed ex parte sui materialis corruat Juris Divini obligatio, non quatenus active quasi spectata, Divina est, sed quatenus passive considerata, est quid humanum, vel subjective receptum in homine, vel effectivè promanans ex humani arbitrij voluntate? Nunquid si Rex quispiam Christianus sit obnoxius peccato mortali, Ius Divinum sancit aeternæ gehennæ ab eo contractum reatum? Num verò Regem Christianum tam infelicem dixeris, ut hoc Divinum Ius respectu ipsius ne quidem indirecè materialiter solvi possit autoritatè Clavium Ecclesiæ concessarum? Hæc verò solutio non aliter fiet, nisi quatenus per Ecclesiæ sanctæ Claves applicatur satisfactio Christi pro illo reato, seu materiali, cui superstruitur illud Divinæ iustitiæ Ius vindicativum. Quo proinde materiali sublato, non tam in se ipso formaliter tollitur Ius Divinum, quam in suo duntaxat effectu, iustæ cæteroque vindictæ, in inferno exercenda.

41. Solennis etiam est inter Theologos disquisitio; An, & quomodo votum sive solenne, sive simplex, ipsamq; aded Ius Divinum eidem superstratum dispensari possit à Summo Pontifice? In quo puncto libenter damus, Summi Pontificis autoritatem non posse prævalere Iuri Divino, atque illud in se formaliter spectatum immutare ac tollere. Sicuti autem voti tam solennis, quam simplicis obligatio, sic & Ius Divinum hanc obligationem voluntariè susceptam acceptans, superstruitur morali voventis actui virtualiter moraliter perseveranti, quamdiu voto non est satisfactum. Hic ergo moralis in vovente actus, ejusque aded virtualis ex liberâ illius voluntate promanans perseverantia, numquid subest Oecumenicæ Ecclesiasticæ potestati?

42. Quodd hujus indefinitæ ligandi ac solvendi autoritas extendatur indefinitè super omne id, quod morale est super terram, constat ex apertis Christi Domini ad Petrum Matth. 16. prolatis verbis. Quodecumque autem ex hominis liberâ voluntate contractum vinculum, consistens in morali actus voluntarij perseverantiâ, non est Divinum quidd, sed est quiddpiam consistens super terram. Quodd si ergo autoritas Pontificia ad omne id, quod morale est super terram, se protendens, solvat illud liberè contractum vinculum, cum suâ morali per voventis actum voluntariè contractâ perseverantiâ virtuali, neutiquam dicendus est Pontifex immutare, seu tollere Ius Divinum formaliter in se spectatum, seu quâ Deo inexistentens, sed sublato vinculo morali hominis, quod est super terram, seu Juris illius Divini quasi sublato materiali, per indirectam cessat Juris Divini efficacia ad extra constringens, ac exigens voti taliter soluti obligationem.

43. Quo sic constituto, tametli Regia potestas in se formaliter sit Iuris Divini, num dicere fas est, ipsius ad certum subjectum applicationem, vel etiam exercitium liberum, non esse ali-quid Morale consistens super terram? Quo rursusposito, num asseverare licebit, quodd indefinita, omne morale, quod est super terram ambiens solvendi potestas Oecumenicâ, Regiæ potestatis ad certum subjectum applicatio-

nem, ejusque exercitium morale nullo proflato modo habeat sibi subordinatum, seu subiectum?

De hac ergo potestatis Pontificiæ Oecumenicâ ad Ecclesiam spectante autoritate, videbimus deinceps, in quantum etiam specificè se extendat, pro hac autem vice sufficiat, juramenti à subditis erga Principem præstiti æquiparationem facere cum voto. Sicut enim hujus, sic quoque illius vinculi radix moralis est actus humanus, ejusque moralis perseverantia, passivam in vovente, seu jurante importans Religionis obligationem, verè est quidd morale subsistens super terram, sicque indefinita cujuscunque super terram vinculi in actu hominis morali, Oecumenicæ Ecclesiasticæ potestati subiecto, radicati, solvendi potestas, pari ratione prævalere poterit, ad Juramenti Principi præstiti passivam ex Religione obligationem, eatenus solvendam, ut talis solutio etiam in foro Cæli, atque aded in conscientiâ rata sit habenda, nec aded ex tunc subditi à juramento Regi præstito per Ecclesiæ autoritatem liberati, coarctentur ad fidelitatis honorarium, ex Religionis necessitate amplius observandum; uti sacri quoque Canones supra n. 28. commemorati tradunt.

PROBATIO III.

IN quâ fit retorsio tertij Adversariorum Argumenti petiti ex hoc, quodd duæ in tertis gubernativæ potestates, Regia scilicet & Pontificia, non debeant inter se commisceri, sed utramque oporteat, suâ spherâ contentam esse, ne pax & tranquillitas publica turberetur.

Verum hæc etiam positâ, minimè tamen admittâ, sed in antecedentibus prævalidè confutata propositione, contingeret tamen, duas illas, absque ullâ inter se subordinatione, merè disparatas potestates, aliquando inter se committi: quemadmodum duorum Regum supremæ potestates ad se invicem hæudquam subo-dinatæ, sed merè disparatæ, graviter quandoque inter se committuntur, dum una in alterius jura involat. Quid ergo asserendum videbitur, si v. g. Rex quispiam a què supremus, Gallicæ Coronæ Iura Regia invaserit, an non Rex Christianissimus iusto adversus ipsum indicto bello, victor evadens, non suæ duntaxat Majestatis jura sibi vendicabit, sed Regni sui aggressorem suis quoque Regijs erga urbes æquo prælio occupatas, jurbus spoliandum decerneret? Sed quo jure? Non utique directè in eum supremum Regem jurisdictionis autoritate, sed ex lure vindicandi injuriam sibi, Coronæque suæ Regiæ illatam.

An non igitur pari, imò majori jure, si Rex terrenus invadat Iura Majestatis Pontificiæ, Ecclesiæque Sanctæ Bonum publicum perturbet, & legitime admonitus, contumaci nequitia suâ pessumdare contèdat, Ius erit Summo Pontifici, supremam autoritatem suam eoultque protendere adversus illum Ecclesiæ sanctæ publicum hostem, quoultque Rex Gal-

liæ præterdit, supremæ Majestatis suæ potestatem prævalere, ad Coronæ suæ jurium aggressorem æquè licet supremum Principem, suis juribus exuendum?

46. Ad hujus confirmationem, sequens accipe argumentum Theologicum ex uno per naturæ lumen conspicuo, & altero per fidei lumen certificato principio, sub legitimâ consequentiâ deducendum. Nempe luminis naturalis certum ac indubitatum est morale principium, quod supremæ Majestati jus sit, se ipsam & jura sua propria eouque vindicare, ut sub prævio injusta aggressionis judicio etiam publico, possit injustum suæ Majestatis aggressorem, Regem licet æquè supremum, armis suis subigere, eumque sic devictum, ex parte saltem, vel si causæ æquitas, seu necessitas exigat, etiam ex toto deturbare Regno suo, exuereque Regiâ suâ supremâ auctoritate. At fidei lumine certum est hoc alterum principium, quod Vicaria in Ecclesiâ Christi potestas saltem unâ cum Concilio Oecumenico sit suprema quædam auctoritas à Christo Domino instituta, obtinens Summæ intra Ecclesiam Majestatis lara, nulli alteri in terris subjecta, & subordinata, sed soli Christi Judiciaræ potestati subdita. Hisce igitur duobus prorsus certis, altero *naturalis luminis*, altero *fidei principijs* præsuppositis, quæ inde per legitimam consequentiâ Theologicam inferenda erit conclusio, nisi quod Oecumenica supremæ Ecclesiæ potestas æquè, ac Regia supremi Principis auctoritas possit quemcunque supremum etiam Regem, sanctæ Ecclesiæ, ejusque supremæ Majestatis furium aggressorem, tum judiciarâ potestate, tum spiritalis armaturæ potentiâ suâ, persequi usque ad ipsius exauthorationem.

PROBATIO IV.

IN quâ sit retorsio *quarti* Adversariotum argumenti desumpti ex Christi Domini verbis *Joan. 18.* pronuntiantis: *Regnum meum non est de hoc mundo.*

47. Coarctemus rei presentis argumentum ad illud præcisè Christi Regnum, quod est Ecclesia. Hoc mysticum Christi regnum non est *de hoc mundo* tam *originativè*, quoad sui institutionem, quàm *formaliter*, quoad intrinsicam sui cum fidei lumine, & supernaturalis Religionis infusâ virtute commensurationem, quàm etiam quoad *specificationem* petitam ex *formali* suo objecto, quod Clerus Gallicanus in *primo articulo suo* circumscribit spherâ rerum spiritalium, & ad æternam salutem pertinentium. Num verò Catholico Theologo digna vox esset, asseverare, quod ulla ex humano arbitrio dependens sit *moralitas*, cui non superstruatur ordo ad salutem æternam, in tantum, ut quævis deordinatio à luminis naturalis *moralitate*, ex statu supernaturalis elevationis, inseparabiliter importet deficientiam à *supernaturali quoque moralitate*, ejusque *specificativo sine ultimo æternæ salutis?* Num Ecclesiæ portio regimen dicere sit, consistere in præcisâ, privatorum, & cujusvis Christiani pro-

priorum actuum ad salutem æternam ordinatione, non verò obtinere normam publici quoque Regiminis, fidelium sub uno Capite & Pastore Oecumenico in unitatem fidei coadunatorum, sicque unam Christianam Rempubliam constituentium, moderantis, atque universale sacræ Religionis Bonum sub publico etiam Dei cultu, autoritativè ordinantis ad æternæ salutis Finem Ultimum? Numquid ab hoc publico sanctæ Ecclesiæ Regimine, sub fidei unitate omnimodam honestatem supernaturalem, cum æternæ salutis Fine ultimo, publicoque Religionis cultu mysterioso proportionabilem, convenienter ordinante ac dirigente, excludere fas est, qualescunque Principis sæcularis Regnum Politicum? Num hujus ad æternam salutem ordinis tum privati, tum publici, capacia negaveris Regiæ potestatis in Christiano Principe residentis, exercitia, & actus *morales* etiam publicos? Quandoquidem ergo Regni Christi, nempe Ecclesiæ spherâ, sit, quorumcunque Christianorum, *moraliumque* in his actuum, in salutem æternam, publicumque Dei cultum, communèque Sanctæ Ecclesiæ Bonum ordinabilitas, sub hac autem spherâ contineantur etiam Regna, Regiæque potestates, nec non quicumque Christianorum, ipsorum adeo Regum actus *morales*, in salutem æternam, publicaque Religionis Bonum commune ordinabiles, consequens est, secundum hanc ordinabilitatem, Regno, Christi, nempe Sanctæ Ecclesiæ, ejusque Oecumenicæ potestati subesse quoque Regna, Regumque actus *morales*, circa rerum temporalium dispositione versantes, *secundum dictam ordinabilitatem* spectatos, atque ad hanc eum *specificativum* Ecclesiasticæ potestatis *objectum formale*, se habentes, tanquam *objectum materiale*. Quandoocunque igitur Rex, quantumvis in lineâ politici regiminis supremus, molitur aliquid adversus publicum illud Sanctæ Ecclesiæ Bonum, ac regimen, suæ Regiæ potestatis actibus non tantum desciscendo ab illâ spherâ supernaturalitatis, in Sanctæ Religionis etiam publicæ, atque salutis æternæ finem ordinabilis, sed istud Ecclesiæ sanctæ publicum Bonum evertere conando, atque per schisma, seu perveria, adversus Oecumenicum S. Ecclesiæ Pastorem, ejusque regimen conamina, turbando pacem & tranquillitatem unitatis fidei, ac Religionis etiam publicæ, ex tunc speciali etiam publici Ecclesiæ sanctæ Boni protervè violati titulo, incipit esse subjectus Ecclesiasticæ potestatis judicio, ejusque auctoritati judiciaræ.

Neque hoc mirum cuiquam videri debet expendenti, quod, licet hæresis crimen *de naturâ suâ* non subsit potestatis Politicæ tribunali, utpote ejus spherâ *per se ac directè loquendo*, luminis naturalis limitibus circumscripta, superextendi haud valeat super fidei dogmata, atque adeo errores eisdem adversantes dijudicandos. Nihilominus, quia *moraliter* est impossibile, scisâ religione in aliquo Regno, servari posse illâsam tranquillitatem, & publicam politici quoque regiminis pacem, ideo propter hæresicos, huic publicæ pacis Civilis, Bonique Politici tranquillitati ne-

vitabiliter adversantis nequitiam, Rex suæ Regiæ Majestatis potentia seu judiciaria, seu militari adversus hæreticos, imò ipsas etiam hæreses in suo Regno enascentes, vel ibidem jam adolescentes, merito insurgit, non quidem per se ac directè, sed quatenus hæreses Politici regiminis Bono, & pacis publicæ tranquillitati nocent, ut sic enim tanquam objectum materiale subduntur Politici regiminis ordinabilitati, seu formali Regiæ potestatis specificativo objecto, sub se ad eò complectenti etiam hæreses, non formaliter, sed materialiter spectatas, quæ ne nipe cum publico regiminis politici Bono pugnant, ut sic enim respectu potestatis Regiæ, subeunt ratione objecti materialis.

Cujus ulterior confirmatio delimitur ex eo, quòd Juramenti vinculum sit de se spirituale, formaliter ac directè spectans ad solum Ecclesiæ Sanctæ tribunal. Nihilominus Regiæ potestas legitimam habens autoritatem super contracta Civili, qui ejus subijcitur foro, potest hunc irritando, per consequentiam facere, ut, si iurejurando firmatus fuerit, hujus quoque vinculum tunc per indirectum tollatur. Quam indirectam Juramenti solutionem Rex supremâ suâ autoritate potest insuper præstare, ex causâ legitimâ nomine alterius sibi subiecti contrahentis, remittendo obligationem contractus Civilis: vel etiam faciundo, ut contractus, super quo adhiberi solet Iuramentum, ex causâ publici Boni Civilis, sit illicitus ac iniquus: hoc enim utroque modo per indirectum solvitur iurisjurandi vinculum, spirituale licet, ac solum Ecclesiæ, non Regiæ potestati per se formaliter ac directè subiectum.

Quòd si ergo Regia potestas, sphaerâ naturalis duntaxat regiminis circumscripta, super spiritualia, tanquam objectum materiale extendi valet, quatenus annexam habent aliquam, Politico regimini proportionatam ordinabilitatem, vel quatenus cum hujus publicâ tranquillitate oppositionem præferunt, quidni à fortiori dixeris, Ecclesiæ sanctæ Claves posse supra jura & Regna temporalia, tanquam objectum materiale superextendi, quatenus vel publicæ Religionis, ac Fidei unitatis, atque cum æternæ salutis sine congruitatis ordinabilitatem, vel ab harum aliquâ deficientiam, imò positivam etiam repugnantiam præferunt?

§. III.

Nostratis sententiæ Argumenta ex Antiqui Fœderis tabulis deducta referuntur ac expenduntur cum conclusionem super ijs reflexivâ.

ARGUMENTUM I.

Ex 2. Paralip. 26. capite petitum.

50. Auctor Regalis Sacerdotij lib. 1. §. 2. n. 1. Argumentatur 1. Oziam Regem, quamdiu Pontificis Azariæ mandato & consilij paruit, gloriâ & victorijs floruisse: ubi verò Sacerdotis officium usurpavit, leprâ percussam, Templo & Regno à Pontifice pelli, & Imperium filio tradi. Verba Scripturæ hæc sunt;

Sed cum roboratus esset Ozias, elevatum est cor ejus in interitum suum, & neglexit Dominum Deum suum, ingressusque Templum Domini, adolevere voluit incensum super altare thymiamatis. Statimque post eum ingressus est Azarias Sacerdos, & cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi vestierunt Regi, atque dixerunt: Non est tui officij Ozia, ut adoleas incensum Domino, sed Sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati sunt ad hujusmodi ministerium. Egrederere de Sanctuario, ne contempseris, quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à Domino Deo. Tratusque Ozias, tenens in manu thuribulum, ut adolere incensum, minabatur Sacerdotibus. Statimque orta est lepra in fronte ejus coram Sacerdotibus in Domo Domini super altare thymiamatis. Cumque respexisset eum Azarias Pontifex, & omnes reliqui Sacerdotes, viderunt lepram in fronte ejus & festinatè expulerunt eum: sed & ipse perterritus acceleravit, egredi, eò quòd sensisset illud plagam Domini. Fuit igitur Ozias Rex leprosus usque ad diem mortis suæ, & habitavit in domo separatâ, plenus leprâ, ob quam eiectus fuerat de Domo Domini. Porro loatham filius ejus rexit Dominum Regis, & iudicabat populum suum. Ex quo sacro textu talis efformatur argumentatio. Nempe Rex Ozias non tantum, ut templo exiret, rogatus, sed etiam compellus, & à reliquo populo. Summo Pontificis arbitrio separatus, & hoc solo regno exutus est: sic enim habetur Levitici 13. v. 4. Quicumque ergo maculatus fuerit leprâ, & separatus est ad arbitrium Sacerdotis &c. solus habitabit extra castra. Sicut ergo ad Sacerdotem pertinebat de leprâ Principis cognoscere, & si reperisset infectum, à commercio populi excludere, sicque inhabilem Regno pronunciare: sic multo magis in Novâ Lege ad Summum Sacerdotem pertinet, de leprâ spirituali iudicium ferre, & si periculum ex illa fidelibus immineat, Regnum Principi adimere, ne exemplo, imperio, & potentia Ecclesiam corrumpat. Quæ causâ fuit Adriano, Leoni, & Stephano Romanis Pontificibus, ut Imperatoribus Græcis non tantum in hæresin lapsis, eamque decretis & supplicijs Oriente toto propagantibus, sed etiam Occidentem invasuris, Imperium abrogarent. Et quamvis illud præceptum de leprâ corporali à Sacerdote cognoscendâ, judiciale fuerit, potuit tamen etiam in Lege Evangelicâ locum habere. Imò quoad lepram spirituales, est præceptum morale fundatum in Iure Divino naturali.

Obiectio.

51. Excipi potest ex adversâ parte, quomodo subsistat proximè adductum principium, quo asserbatur, illud de leprâ corporali à Sacerdote cognoscendâ Veteris Legis præceptum judiciale, potuisse etiam in lege Evangelica locum habere?

Responsio.

52. Ræponi equidem potest, per principium proximè assertum minime intendi, ac si illud præceptum formaliter sub Divina, nempe Veteri Legi annexâ, at per Christum evacuatâ formalitatis suâ, etiamnum locum habeat in Lege

Historia
Cathedra
apostolica
GVI
18.